

[Harald Nielsen.]

at forhøjelsen af tobaksafgifterne, som vi her behandler, er et led i regeringens hele skatteoplæg, håber jeg, at jeg med den højtærede formands tilladelse må gøre nogle mere almindelige betragtninger.

Jeg kan vel tillade mig den bemærkning, at når man betænker, at indtægterne i 1960 er steget — jeg har set, at nogle regner med 9 pct. eller deromkring i gennemsnit — så betyder regeringsforslagene sikkert ikke, at staten får mindre i samlet skatteindtægt end førhen; den får sikkert betydelig mere, omend ikke så meget mere, som den ville have fået i forøget skatteindtægt, om udskrivningsloven forblev uændret. Vi er jo ikke glade for det store statsoverskud, der øger statens magt og indflydelse på det økonomiske felt, og det er derfor ikke efter vort skøn et skattestop, regeringen foreslår, hvad jeg derimod mener der var i det, oppositionen foreslog.

Jeg må naturligvis mene, at regeringspartierne gjorde bedre i, når de nu endelig efter valget har besluttet sig til at følge oppositionen på skattelettelsens vej, da også at følge oppositionspartierne og foreslå en betydelig større skattelettelse og så ledsage den med besparelser i den offentlige husholdning og forslag til opsparingsfremmende foranstaltninger.

Mere skal jeg ikke sige herom, men jeg vil dog, inden jeg går videre, udtale min beklagelse af, at vi ikke i dag har Den økonomiske Årsoversigt, så vi kunne danne os et sikrere skøn over statens finansielle stilling og få at vide, om den omlægning, der her foreslås, blot betyder en opretholdelse af det store statsoverskud, måske endogså en forøgelse deraf, noget, vi er imod, idet vi ønsker dette overskud nedsat til fordel for en større skattelettelse end den her foreslåede. Det er også en ting, jeg synes befolkningen skal mærke sig. Regeringspartierne skubber fuldstændig til side det, der efter vor opfattelse var meget værdifuldt ved oppositionens skatteoplæg: besparelserne og de opsparingsfremmende foranstaltninger. Det er der ikke meget af i det, regeringen foreslår. Den synes slet ikke at interessere sig for, at besparelser i den offentlige husholdning også er en vej til et begrænset forbrug. Dens skatteoplæg

ser helt anderledes ud; den vil ikke besparelser, men foreslår i stedet sin skattelettelse ledsaget af skatteforhøjelse på et andet felt og ellers ikke mere. Jeg ser nok, at den højtærede finansminister siger, at de 100 mill. kr. mere i tobaksafgifter er nødvendige, for ellers kom man op på en lettelse på 400 mill. kr., og en så stor lettelse finder ministeren ikke økonomisk forsvarlig i øjeblikket.

Er det nu den helt rigtige forklaring? Det er — i hvert fald for mig — lidt svært at se, at medens en skattelettelse, eller dog en betydelig lettelse i beskatningen, på henimod 300 mill. kr. er forsvarlig, må en lettelse på 400 mill. kr. på et statsbudget, hvor indtægterne er oppe på 7 milliarder, betegnes som uforsvarlig. Der er naturligvis en forskel, det bestrider jeg ikke; men er den virkelig så stor, at den kan ryste landets økonomi? Jeg har svært ved at tro det. Mon der ikke også er en anden forklaring, nemlig den, man forleden dag så i dagbladet Politiken, der vel stadig kan betegnes som et radikalt blad og altså et blad, der står den højtærede finansminister nær? Politiken skrev i sin leder den 1. marts efter nogle almindelige betragtninger om, at det er bedre at beskatte forbrug end arbejde, følgende — jeg beder om formandens tilladelse til at citere —:

„Men sidst og meget vigtigt: med den skærpede cigaretskat har regeringen antændt røgsignaler, som givetvis er bestemt også for arbejdsmarkedets forhandlere på Skt. Annæ Plads. Dog næppe som opfordring til at inddække tobaksfordyrelsen gennem skærpede lønkrav. Nej, langt snarere signaler, der skal fastslå, at regeringen er besluttet på at holde orden i landets økonomi. Med sit skatteprogram siger regeringen jo følgende: vi letter skatten på arbejdet, men landets situation er — selv inden lønforhøjelserne — ikke bedre, end at man samtidig må værne sig mod virkningerne af sine egne skattelettelser. Der ligger heri en advarsel om, at staten kan tvinges til at gribe ind med en ny stramning, hvis indkomststigningerne presses op over fartgrænserne.“

Politikens udtalelser falder jo i øvrigt godt i tråd med nogle betragtninger, som den højtærede finansminister fremsatte i